

Styczeń 2012 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOLECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Marzanna Wasilewska
2. Edyta Dąbrowska
3. Dominika Karpowicz

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: styczeń 2011r. – styczeń 2012r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

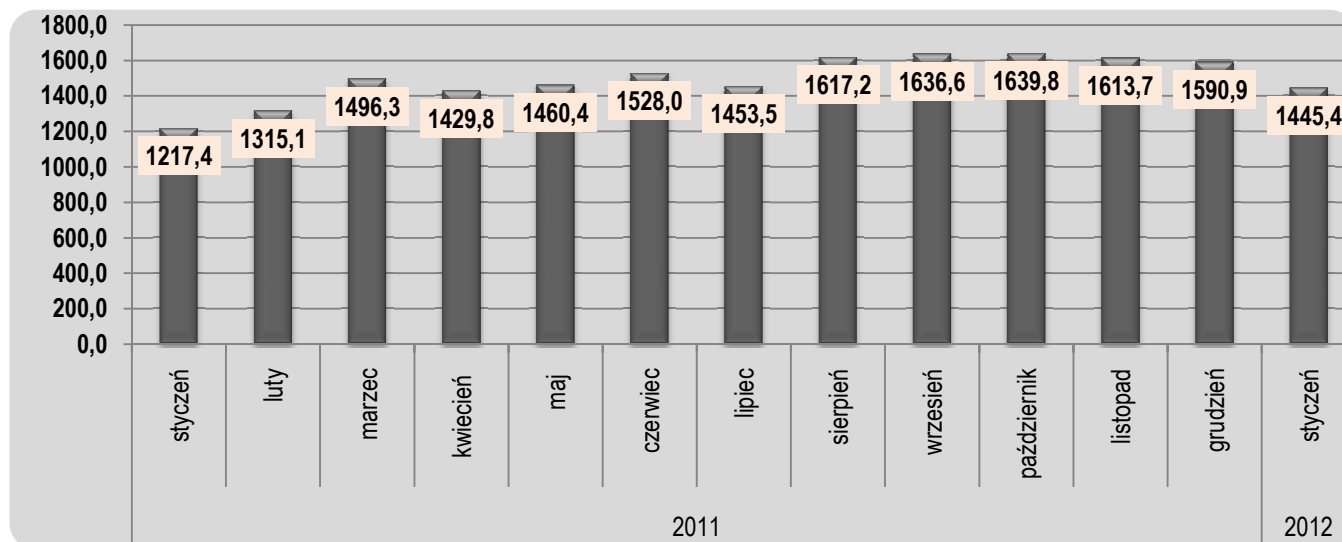

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	602,5	941,0	207,5	458,4	739,4
	Polska	55 422,8*	89 236,8	15 229,3	37 466,9	62 272,6
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	21 444,4	29 420,5	6 880,0	14 861,3	22 287,9
	Polska	1 472 871,0	2 029 730,8	512 781,6	1 072 567,1	1 652 839,5
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	20 717,9	28 513,0	6 690,6	14 373,4	21 564,3
	Polska	1 391 377,5	1 922 051,9	485 532,3	1 005 928,5	1 560 099,4
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	657,1	863,8	157,5	430,7	738,6
	Polska	75 421,8	10 2018,2	26 443,3	55 900,6	87190,0
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	733,7	922,8	190,0	488,4	724,3
	Polska	81 117,1	107 488,5	27 296,4	66 659,4	92 767,2
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	614,5	770,5	143,7	399,7	594,5
	Polska	67 534,4	89 445,5	21 956,8	56 156,0	77 391,7
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	3,4	3,1	2,8	3,3	3,2
	Polska	5,5	5,3	5,3	6,2	5,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	2,9	2,6	2,1	2,7	2,7
	Polska	4,6	4,4	4,3	5,2	4,7

*Dane zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej publikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		I 2011	XII 2011	I 2012
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	91 948	91 738	91 390
	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	73 116	72 406
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 217,4	1 590,9	1 445,4
	Polska	77 949,0	95 696,7	91 016,4
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	70,5	281,3	96,0
	Polska	3 387,4	12 792,6	4 536,7
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (w mln zł)	445,6	702,6*	541,0*
	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	65,4	116,0	77,0
	Polska (poprzedni m-c=100)	71,4	120,8	109,9

*Miernik wyliczony na podstawie sprzedaży detalicznej towarów w grudniu 2010r. oraz w styczniu 2011r. Urząd Statystyczny w Białymstoku od 15 kwietnia 2012r. nie udostępnia danych bezwzględnych w zakresie sprzedaży detalicznej, stąd wyliczenia własne mają charakter szacunkowy.

Komentarz:

Styczniowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane dotyczące III kwartału zostały omówione w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r.
- W końcu stycznia 2012 r. zanotowano 91 390 podmiotów (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), czyli o 348 podmiotów mniej niż przed miesiącem i o 558 mniej niż przed rokiem. Zdecydowana większość z nich, bo 78,8% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W końcu stycznia br. ich liczba zmniejszyła się o 0,5% w porównaniu do grudnia br. oraz o 1,5% w relacji do stycznia ub. roku.
- Produkcja sprzedana przemysłu w styczniu 2012 r. osiągnęła wartość 1445,4 mln zł (w cenach bieżących). Była to wartość niższa zanotowanej w ub. miesiącu o 145,5 mln zł., natomiast wyższa o 228,0 mln zł. niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.
- Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w analizowanym okresie osiągnęła wartość 96,0 mln zł. Wzrosła o 36,2% w stosunku do roku ubiegłego.
- Poziom sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) jednostek handlowych i niehandlowych w styczniu 2012 zmniejszył się o 23,0% porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu, ale był wyższy o 21,4% w relacji do stycznia roku ubiegłego.

Styczeniowe indykatory w Polsce

- ✦ Dane dotyczące III kwartału zostały omówione w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r.
- ✦ W styczniu br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) w kraju, była o 16,8% wyższa niż przed rokiem natomiast w porównaniu z poprzednim miesiące zmniejszyła się o 4,9%.
- ✦ W przypadku produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) zanotowano wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 33,9% oraz spadek w relacji do ub. miesiąca o 35,5%.
- ✦ Wskaźnik dynamiki sprzedaży detalicznej towarów w styczniu 2012r. wzrósł o 38,5 pkt. procentowego w stosunku do ubiegłego roku ale jednocześnie był niższy o 10,9 pkt. procentowego niż przed miesiącem.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

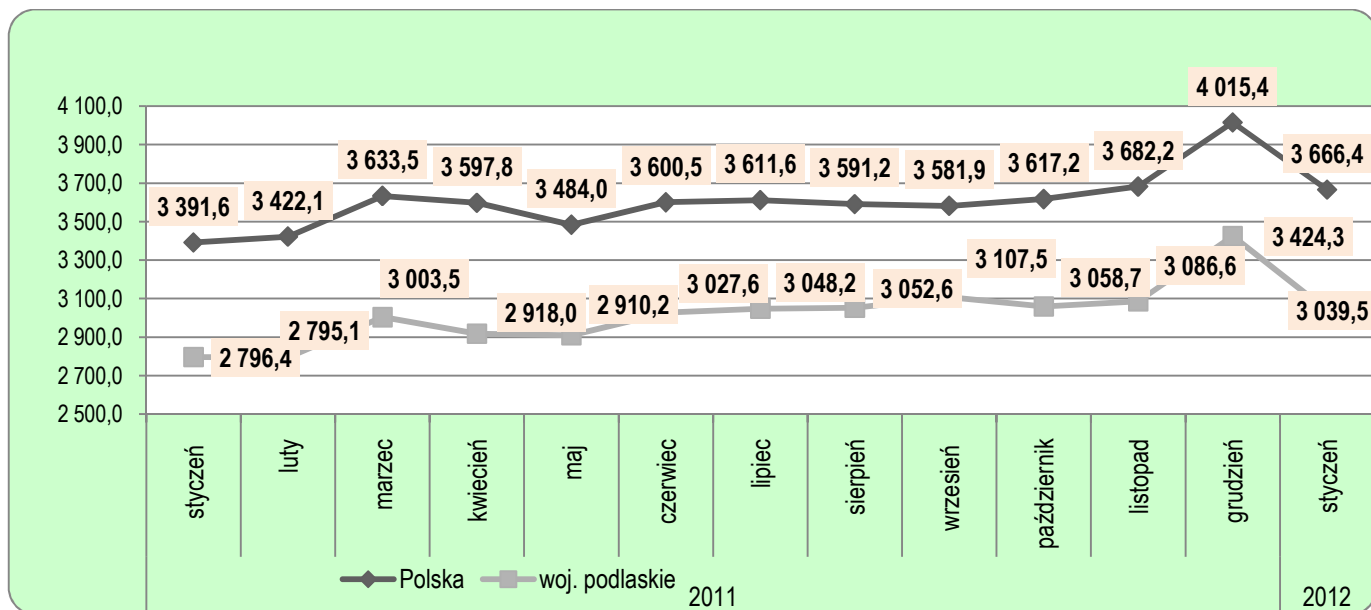
Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. Biuletyn Statystyczny, nr 1 (651), GUS, Warszawa 2012.
2. Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.
3. Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 1 /2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.
4. Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2008.
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: styczeń 2011r. –styczeń 2012r. (w zł)

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI. GRUDZIEŃ 2012 r.

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011r.
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 188,9	1 188,3	1 187,5	.	.
	Polska	38 201	38 200**	38 193 ^{a*}	38 197*	38 213*
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	101,8	102,5	103,8	104,9	104,3
	Polska	102,2	102,9	103,8	104,6	104,1

* od I kw. 2012r. - dane tymczasowe.

^a dane zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		I 2011	XI 2011	I 2012
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	103,6	104,6	104,1
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	2 796,4	3 424,3	3 039,5
	Polska	3 391,6	4 015,4	3 666,4

Komentarz:
Styczniowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane dotyczące III kwartału zostały omówione w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2011r.
- W styczniu 2012r. zanotowano w województwie podlaskim spadek przeciętnego wynagrodzenia brutto w stosunku do grudnia ub.r. o 384,85 zł, natomiast w relacji do stycznia ub.r. przeciętne wynagrodzenie brutto wzrosło o 243,05 zł. Poziom przeciętnego wynagrodzenia w województwie był w styczniu br. niższy niż przeciętnie w kraju o 626,96 zł.

Styczniowe indykatory w Polsce

- Dane dotyczące III kwartału zostały omówione w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za październik 2012r.
- W styczniu 2012r. inflacja w kraju osiągnęła poziom 4,6%, co oznacza jej spadek o 0,5 pkt. procentowego w stosunku do grudnia 2011r. natomiast w relacji do stycznia 2011r. wzrosła o 0,5 pkt. %.
- Pracownicy zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w skali kraju, uzyskali w styczniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto o 349 zł niższe niż w grudniu 2011r., jednakże o 274,8 zł wyższe niż przed rokiem.

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

1) *Biuletyn Statystyczny, nr 1 (651), GUS, Warszawa 2012.*

2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2010 r. oraz I-IV kwartał 2012r., Białystok 2010, 2012.*

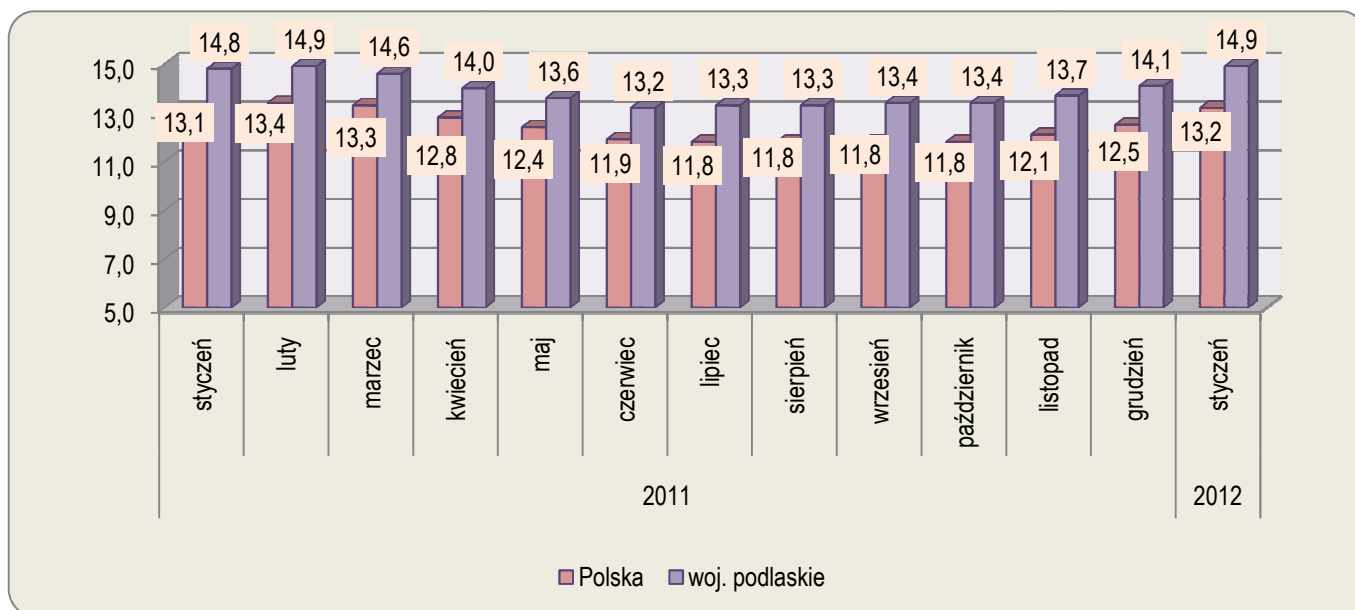
3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 12/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*

4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*

5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: styczeń 2011r. – styczeń 2012r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: styczeń 2011r. – styczeń 2012r.

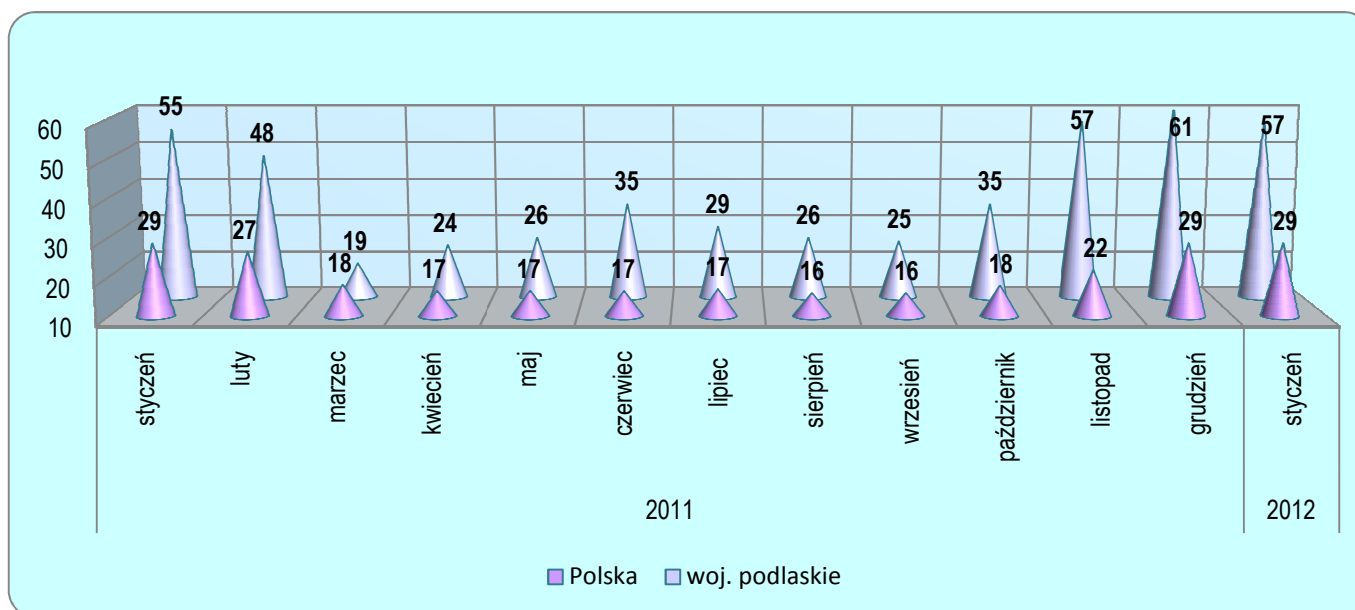

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	544	523	547	557	541
	Polska	17 724	17 646	17 853	17 963	17 951
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	54,6	54,3	55,8	56,5	56,1
	Polska	55,8	55,6	56,0	56,4	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	49,6	48,8	51,0	51,8	50,4
	Polska	50,6	50,0	50,7	51,1	50,8

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		I 2011	XII 2011	I 2012
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie	97 431	97 885	98 546
	Polska*	5 501	5 503	5 551
sektor publiczny	woj. podlaskie	9 562	9 014	9 237
sektor prywatny	woj. podlaskie	87 869	88 871	89 309
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	14,1	14,1	14,9
	Polska	13,0	12,5	13,2
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	9 905	6 653	8 662
	Polska	302 551	234 661	287 799
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	4 191	4 623	4 315
	Polska	152 271	166 921	148 957
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	69 475	65 920	70 267
	Polska	2 104 986	1 982 676	2 121 518
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	8 861	8 145	9 491
	Polska	359 941	326 471	367 657
kobiety	woj. podlaskie	32 901	31 736	33 151
	Polska	1 080 451	1 060 204	1 112 386
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	23 433	22 472	23 842
	Polska	924 245	874 488	934 660
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	5 201	4 456	4 902
	Polska	137 081	123 935	134 696
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 809	1 488	1 676
	Polska	38 786	32 978	37 080
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 476	1 518	1 604
	Polska	63 246	58 666	62 659
cudzoziemcy	woj. podlaskie	296	314	326
	Polska	3 090	3 164	3 333
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	16 871	14 737	15 797
	Polska	466 368	416 077	445 403
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	5 543	6 233	6 438
	Polska	179 832	205 851	213 857
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	34 849	36 524	37 938
	Polska	967 709	996 613	1 040 863
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	15 142	15 155	15 871
	Polska	447 790	441 443	468 235
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	19 507	19 764	20 830
	Polska	551 585	591 265	628 942
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	22 303	20 643	21 615
	Polska	564 197	519 699	543 871
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	36 165	34 055	36 351
	Polska	1 192 708	1 101 688	1 184 728

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI. GRUDZIEŃ 2012 r.

osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 505	4 470	4 740
	Polska	167 236	170 884	181 496
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 363	1 405	1 461
	Polska	35 531	35 510	37 745
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 561	3 573	3 742
	Polska	105 270	104 663	110 684
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	778	782	931
	Polska	46 645	35 077	49 033
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	241	222	350
	Polska	11 761	8 119	14 021
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	55	61	57
	Polska	29	29	29

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:
Styczeniowe indykatory w woj. podlaskim

- Liczba aktywnych zawodowo uległa zmniejszeniu zarówno w relacji do ub. miesiąca, jak i do roku poprzedniego – odpowiednio o 2,9% oraz 0,6%. Zmiany w liczbie bezrobotnych i pracujących znalazły odzwierciedlenie we wskaźnikach charakteryzujących aktywność zawodową mieszkańców woj. podlaskiego. Należy zauważyć pozytywne zmiany w zakresie wskaźnika aktywności zawodowej w relacji do roku ubiegłego – wzrost indykatora o 1,5 pkt. procentowego, natomiast w odniesieniu do ub. kwartału wskaźnik uległ zmniejszeniu o 0,4 pkt. procentowego, co wskazuje na pogorszenie sytuacji. Podobne tendencje wystąpiły w przypadku wskaźnika zatrudnienia, który w IV kwartale 2011r. był niższy o 1,4 pkt. od zanotowanego w III kwartale oraz wyższy od ubiegłorocznego 0,8 pkt. procentowego.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w styczniu 2012 r. ukształtowało się na poziomie 98546 osób, co oznacza spadek w relacji do ubiegłego miesiąca o 0,7% oraz wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 1,1%. Przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym było w styczniu 2012 r. o 2,5 % wyższe niż przed miesiącem, jednakże o 3,4% niższe niż w analogicznym okresie 2011 r. W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w styczniu br. na poziomie o 0,5% wyższym niż w grudniu ub. r. oraz o 1,6 wyższym w stosunku do analogicznego okresu 2011 r.
- Stopa bezrobocia w styczniu 2012 r. wzrosła w porównaniu do sytuacji sprzed miesiąca o 0,8 pkt. procentowego i o tyle samo w stosunku do stycznia 2011 r.
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu stycznia br. była wyższa o 6,6% w porównaniu do grudnia ub. r. i wyższa o 1,1% w stosunku do stycznia 2011 r.
- W styczniu br. zarejestrowano o 30,2% więcej nowych bezrobotnych niż w grudniu ub.r. i o 12,5% bezrobotnych mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jednocześnie z rejestrów osób bezrobotnych wyłączono o 308 osób mniej niż przed miesiącem (6,7%) i o 124 (3,0%) więcej niż przed rokiem.
- W styczniu 2012r. w relacji do ub. miesiąca zanotowano wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich grupach bezrobotnych. Największe wzrosty wystąpiły w następujących grupach: osób bez wykształcenia średniego – wzrost o 2296, bezrobotnych zamieszkałych na wsi – o 1370, w grupie bezrobotnych kobiet –o 1415 oraz osób długotrwale bezrobotnych – o 1414. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zanotowano spadek liczby bezrobotnych w następujących grupach osób bezrobotnych: do 25 roku życia – spadek o 1074 osoby, bez doświadczenia zawodowego – spadek o 688 osób oraz osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – spadek o 299 osób. Natomiast największe wzrosty dotyczyły: długotrwale bezrobotnych – wzrost o 3089 osób i osób bez kwalifikacji zawodowych – wzrost o 1323 osoby.
- W styczniu 2012 roku do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego zgłoszono 931 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej), tj. o 19,1% więcej niż w poprzednim miesiącu, oraz o 19,2% więcej ofert pracy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wśród ofert pracy zgłoszonych do pup w styczniu 2012r., 350 dotyczyło pracy subsydiowanej i stanowiły one 37,6% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy.
- W styczniu br. więcej bezrobotnych mogło odpowiedzieć na oferty zgłoszone do PUP, ponieważ średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę wyniosła 57. Oznacza to spadek o 4 osoby na ofertę w porównaniu do ubiegłego miesiąca, jednakże w relacji do stycznia 2011r. wzrosła ona o 2 osoby.

Styczeniowe indykatory w Polsce

- W IV kwartale 2011r. liczba aktywnych zawodowo uległa zmniejszeniu zarówno w odniesieniu do ub. kwartału, jak i analogicznego okresu roku ubiegłego, odpowiednio o 0,1% oraz o 1,3%. Wskaźnik aktywności zawodowej uległ spadkowi w relacji do III kw. 2011.- o 0,3 pkt. procentowego, ale jego poziom oznaczał również wzrost o 0,5 pkt. procentowego w por. do IV kw. 2010r. Wskaźnik zatrudnienia kształtował się podobnie, zmniejszył się o 0,3 pkt. w stosunku do III kw. 2011r. oraz wzrósł o 0,2 pkt. w odniesieniu do danych za IV kw. 2010r.

- ✦ W Polsce przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w styczniu br. wzrosło, o 48 tys. w por. do grudnia ub.r., oraz o 50 tys. osób w relacji do stycznia 2011 r.
- ✦ Stopa bezrobocia w kraju wzrosła o 0,7 pkt. procentowego w stosunku do grudnia ub.r. oraz o 0,2 pkt. procentowego w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- ✦ W styczniu br. zanotowano zwiększenie liczby bezrobotnych o ok. 7,0% w porównaniu do ub. miesiąca oraz o 0,8% w porównaniu do stycznia 2011r.
- ✦ Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” wzrosła w styczniu o 22,6% w odniesieniu do grudnia ub.r. i zmalała o 4,9 tys. osób w relacji do stycznia 2011r.
- ✦ Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów spadła w styczniu o - 10,8% w porównaniu do grudnia 2011r. i o 2,2% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- ✦ We wszystkich grupach osób bezrobotnych zanotowano wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do grudnia ub.r. Największe wzrosty dotyczyły osób długotrwale bezrobotnych – wzrost o 44250 osób i osób bez wykształcenia średniego – wzrost o 83040 osób. W relacji do roku ubiegłego największe spadki dotyczyły: liczby bezrobotnych w grupie do 25 roku życia - spadek o 20965 osób oraz w grupie osób bez doświadczenia zawodowego - spadek 20326 osób.
- ✦ Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce pracy była w styczniu br. była taka sama zarówno w grudniu ub.r. jak i w analogicznym okresie roku ubiegłego, wynosiła 29 osób.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
 e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,
 f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
 g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
 h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
 i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
 j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
 k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 1 (651), GUS, Warszawa 2012 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 1/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.
- 4) *Sprawozdanie MPIPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 5) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 6) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Podlaski rynek pracy. Styczeń 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indykatorów Podlaskiej Gospodarki w formacie Excel*, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>